

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting NTC De Boomkikker, vo_buitenland

Kwaliteitsonderzoek

Inspectie van het Onderwijs

Datum vaststelling: 5 januari 2023

Samenvatting

De inspectie heeft op Nederlandse taal- en cultuurschool de Boomkikker (hierna: NTC de Boomkikker) een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Wij bezoeken Nederlandse scholen in het buitenland in principe eens in de vier jaar. Door de coronacrisis heeft dit onderzoek bijna zes jaar na het vorige bezoek plaatsgevonden. We constateren dat de kwaliteit van het primair en voortgezet onderwijs (hierna: PO en VO) op de Boomkikker voldoende is. Dit rapport beschrijft beide onderwijssoorten.

School: NTC de Boomkikker

Totaal aantal leerlingen: ongeveer 30

BRIN: 30VG voor het primair onderwijs en 31NK voor het voortgezet onderwijs

Wat gaat goed?

De kwaliteit van het onderwijs is van voldoende niveau. De betrokkenheid en het enthousiasme van zowel het bestuur als de schoolleider en het team dragen hieraan bij. De lessen kenmerken zich over het algemeen door een duidelijke uitleg van de leraren en een actieve houding van de leerlingen. Daarnaast hebben de leraren een goed zicht op de ontwikkeling van hun leerlingen zodat zij kunnen zorgen voor een uitleg en verwerking die past bij wat leerlingen nodig hebben. Ook zorgen de leraren voor een prettig pedagogisch klimaat. De school verzamelt verschillende gegevens om de kwaliteit van het onderwijs in beeld te krijgen, vast te houden en waar nodig te verbeteren. De ouders en leerlingen met wie wij gesproken hebben geven aan tevreden te zijn over de Nederlandse lessen. Ten slotte is de school financieel gezond.

Wat kan beter?

De school kan het werken vanuit doelen versterken voor wat betreft vakgebieden als begrijpend lezen, mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid en woordenschat door het lesplan wat er nu ligt hiermee uit te breiden. Door daarnaast ook afspraken en werkwijzen helder vast te leggen, kan de school de overdraagbaarheid en de borging van het onderwijs verder verstevigen. De school kan voorts de doelgerichtheid van het didactisch handelen kritisch onder de loep nemen. In het streven om activerende werkvormen aan te bieden, waarvan het leerrendement soms beperkt is, kan kostbare tijd verloren gaan. Tenslotte kan het bestuur zijn zicht op de kwaliteit van het onderwijs aanscherpen door naast de ouders op gezette tijden ook de leerlingen te bevragen en een zelfevaluatie uit te voeren.

Wat moet beter?

Wij hebben bij dit onderzoek geen onderdelen gezien die directe

verbetering behoeven.

Vervolg

De Boomkikker krijgt in principe over vier jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het onderzoek	5
2.	Uitgangssituatie en conclusie	6
3.	Resultaten onderzoek	8
4.	Reactie van het bestuur en school	13

1. Opzet van het onderzoek

De inspectie van het onderwijs onderzoekt Nederlandse scholen in het buitenland in principe eens in de vier jaar.

Werkwijze

Wij toetsen de onderwijspraktijk van de school aan de standaarden uit het onderzoekskader 2019 voor het toezicht op de Nederlandse scholen in het buitenland.

Standaard	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
Schoolklimaat	
SK2 Pedagogisch klimaat	•
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Voorafgaand aan het onderzoek hebben we in september 2022 een online voorbereidend gesprek gevoerd met de schoolleider en één van de bestuursleden. Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben lessen bezocht, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met de schoolleider-leraar, leerlingen, ouders, leraren en het bestuur. We hebben het onderzoek afgerond met een feedbackgesprek met het team en een afvaardiging van het bestuur. Ook is er een ontmoeting geweest met de Nederlandse ambassadeur in Costa Rica.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Bevindingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie

2 . Uitgangssituatie en conclusie

In dit hoofdstuk geven we de uitgangssituatie, de conclusie en het vervolg weer van het onderzoek bij NTC De Boomkikker, vo_buitenland.

Uitgangssituatie

De Boomkikker biedt sinds 2013 onderwijs in de Nederlandse taal en cultuur aan op het niveau van het primair onderwijs en sinds 2016 ook op het niveau van het voortgezet onderwijs. Op dit moment volgen ongeveer 30 R1 en R2 leerlingen de naschoolse ntc-lessen, elf in het primair onderwijs en elf in het voortgezet onderwijs. Het merendeel van de leerlingen komt uit tweetalige gezinnen. De rest van de leerlingen zijn R3 leerlingen die individueel online onderwijs krijgen.

Het team bestaat uit drie leraren, inclusief de schoolleider. Alledrie de leraren zijn bevoegd en één van hen is onlangs gestart met het bekwaamheidsstraject voor het VO. De schoolleider-leraar en één van de andere leraren werken nu voor het tweede jaar op de school. De andere leraar is al zeven jaar aan de school verbonden. De lessen worden gegeven op maandag, dinsdag en woensdag na schooltijd op twee verschillende locaties in San Jose. Op maandag krijgen de groepen 1-2-3; groep 5 en groep 7 apart les van drie leraren. Op dinsdag VO1, VO2 en VO3 met twee leraren waarvan één voor VO1 en één leraar voor VO 2 en 3. Op woensdag geven twee leraren les aan gr 5-6 (inclusief één R3 leerling) en één leraar aan VO 1 en VO 3. De leerlingen krijgen 2,5 uur les per week. Huiswerk maakt onderdeel uit van het lesprogramma. Naast deze lessen organiseert de school ook elk jaar vier cultuurdagen.

De bestuursleden zijn bijna allemaal al wat langere tijd bij de school betrokken. Het bestuur bestaat uit vijf leden en is een beleidsbepalend bestuur, dat wil zeggen dat het de kaders stelt (vooral financieel en organisatorisch). De dagelijkse leiding is belegd bij de schoolleider.

De kwaliteit van het onderwijs op NTC de Boomkikker is voldoende.

Conclusie

Het onderwijs op de Boomkikker is van voldoende niveau. De standaarden Zicht op ontwikkeling; Pedagogisch klimaat en Kwaliteitscultuur hebben we als Goed gewaardeerd, de overige standaarden zijn Voldoende. De standaard Onderwijsresultaten is niet te beoordelen.

Om voldoende kwaliteit van het onderwijs te realiseren, spelen zowel

het bestuur als het team een belangrijke rol. Het bestuur omdat het zich steeds inzet om bevoegd personeel aan te trekken en het team faciliteert om het werk goed te doen. Het team van de schoolleider-leerkracht en de andere leraren omdat ze intensief met elkaar samenwerken en continu zoeken naar manieren om het onderwijs verder te verbeteren.

Tegelijkertijd is er ook ruimte voor verbetering op de school. Het gaat dan voornamelijk om het doelgericht werken. Binnen het aanbod kan de school het lesplan uitbreiden met doelen voor andere vakgebieden dan spelling en grammatica. Ook kan het didactisch handelen versterkt worden door doelgerichter te handelen.

3. Resultaten onderzoek

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP3 Didactisch handelen		•	

Het aanbod is breed en motiveert leerlingen

We waarderen het aanbod als Voldoende. De school beschikt over een aanbod dat voldoet aan de kerndoelen en de referentieniveaus en de eindtermen VO Taal. De school gebruikt voor de groepen een tot en met acht van het PO en in de klassen een tot en met vier van het VO eigentijdse methodes. De school werkt thematisch in blokken van 5 weken en de thema's sluiten aan bij de belevingswereld van de leerlingen, waardoor de leerlingen gemotiveerd worden zich extra in te zetten. De thema's hebben onder andere raakvlakken met de Nederlandse cultuur. Naast de lessen verzorgt de school ook vijf cultuurdagen per jaar die onderdeel uitmaken van het lesaanbod. Ook huiswerk hoort erbij en de school zorgt ervoor dat dit online beschikbaar is voor de leerlingen. Hiermee komt de school ruimschoots aan de benodigde 120 uren op jaarbasis. Bovendien heeft de school een grote collectie bibliotheek boeken waar de leerlingen graag gebruik van maken.

De school maakt lesplannen waarin zij vastlegt welke leerstofonderdelen aan bod komen gedurende het jaar. Voor spelling en grammatica zijn de doelen helder. De school kan zich verbeteren door ook aan mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid, woordenschat en begrijpend lezen (dat allemaal in de thema's aan bod komt), expliciet leerdoelen te koppelen. Dit zowel wat betreft het primair als het voortgezet onderwijs. Wanneer de school beredeneerde en doelgerichte keuzes én werkwijzen vastlegt in een doorgaande lijn kan het aanbod ook meer duurzaam worden.

De school heeft goed zicht op de ontwikkeling van de leerlingen

We waarderen het zicht op de ontwikkeling van de leerlingen als Goed. De school zet alles in het werk om te weten waar de leerlingen staan in hun ontwikkeling, hierop in te spelen en maatwerk leveren. De leraren houden zicht op de ontwikkeling van de leerlingen door hen te observeren, door het gemaakte (huis)werk, de resultaten van de methodetoetsen en de methode-onafhankelijke toetsen. De school werkt in thematische blokken van vijf weken. In de vierde week nemen de leraren de methodetoetsen af, analyseren deze en op basis daarvan wordt remediërende of verdiepingsstof aangeboden aan de leerlingen. Ook krijgen de leerlingen huiswerk op maat. Daarnaast analyseren de leraren de methode-onafhankelijke toetsen ook zorgvuldig en zij brengen de leergroei van de leerlingen in beeld.

Op basis hiervan stellen zij nieuwe doelen. Indien nodig onderhoudt de school contact met de school in Nederland of België van een vertrekkende leerling om nog extra stof aan te bieden, zodat de overstap van de leerling vergemakkelijkt wordt. Om de leerlingen nog beter mee te nemen in hun eigen ontwikkeling is de school onlangs gestart met een doelenmuur waarop de leerlingen onder andere kunnen aangeven wat zij nog willen leren. Ook is de school bezig een portfolio te ontwikkelen voor de leerlingen, waarin zij hun eigen ontwikkeling kunnen bijhouden.

De lessen motiveren de leerlingen maar het kan doelgerichter
 We waarderen het didactisch handelen als voldoende. De instructie is duidelijk en de leraren doen zichtbaar moeite om de leerlingen te motiveren voor de Nederlandse lessen, met activerende werkvormen. Hierdoor zijn de leerlingen betrokken bij de lessen. Ook zijn de lessen goed voorbereid en is de afstemming in orde. De leraren rouleren tussen de klassen om steeds andere leerlingen individuele aandacht te geven.

Tegelijkertijd zien wij een aantal kansen om het didactisch handelen te verstevigen. Zo mag de instructie doelgerichter worden door duidelijker aan te geven wat de leerlingen gaan leren. Ook kunnen de leraren een betere balans zoeken tussen de les 'leuk' maken en het doelgericht doorwerken van het programma. Tijdens de activerende werkvormen lopen de leerlingen veel rond en de school mag zich afvragen of dit voldoende leerrendement oplevert. Zo kunnen tijdens de lessen spelling en woordenschat leerlingen vaker aantekeningen maken in hun schrift. Bovendien levert het rondlopen soms onrust op in de klas. De leraren mogen derhalve de regels verduidelijken.

3.2. Schoolklimaat

Schoolklimaat	G			
	O	K	V	G
SKz Pedagogisch klimaat				✓

Het pedagogisch klimaat is stimulerend voor de leerlingen
 Deze standaard geven wij de waardering Goed. Door de vriendelijke en respectvolle pedagogische aanpak van de leraren verlopen de lessen in een prettige en veilige sfeer. Hierdoor heerst er een goed werkklimaat waarin de leerlingen zich gezien weten. Tevens worden zij gemotiveerd en uitgedaagd om zich in te zetten voor de Nederlandse les, door het thematische werken. De thema's spreken de leerlingen erg aan. Het team van de Boomkikker wordt dan ook erg gewaardeerd door de leerlingen die wij spraken. De ouders die wij spraken,

bevestigen dit beeld.

3.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten				Niet te beoordelen

De leerresultaten zijn niet te beoordelen

We beoordelen de standaard leerresultaten voor PO en VO niet omdat er te weinig gegevens zijn - gezien het geringe aantal leerlingen in groep acht de afgelopen jaren - om een oordeel op te baseren. Ondanks dat we geen oordeel uitspreken over de tussentijdse toetsen zien we dat de leerlingen wat betreft begrijpend lezen, spelling en technisch lezen over het algemeen voldoende vooruitgaan. Voor technisch en begrijpend lezen scoren de meeste leerlingen op een niveau dat iets onder of zelfs vergelijkbaar is met dat van hun Nederlandse leeftijdgenoten. Voor spelling blijft het niveau wat meer achter bij het Nederlandse niveau, dit past echter in het gebruikelijke beeld van leerlingen op een ntc-school. In het VO zien we wisselende resultaten. Er zijn leerlingen die mooi groeien, maar soms is er ook soms achteruitgang zichtbaar. Van de vijf leerlingen die de afgelopen twee jaar het CNaVT examen hebben gedaan hebben drie leerlingen het B2 niveau gehaald en één leerling B1. Een leerling doet dit jaar een herkansing niveau B2.

3.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			Ⓝ
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

De standaard kwaliteitszorg is Voldoende

We waarderen de standaard kwaliteitszorg met een Voldoende. Het bestuur en de school hebben een duidelijke missie voor ogen met hun onderwijs: het moet van goede kwaliteit zijn en de leerlingen moeten de mogelijkheid hebben om in Nederland of Vlaanderen zonder al te veel achterstanden in te stromen in het PO, VO of hoger onderwijs. Ook vindt het bestuur het belangrijk om aspecten van de Nederlandse en Vlaamse cultuur over te brengen en Nederlandse kinderen met elkaar in contact te brengen. Om deze missie te bereiken stelt de school concrete doelen in het schoolplan en werkt het deze uit in een jaarplan. Het jaarplan wordt voor de zomervakantie geëvalueerd. De school zit bijna aan het einde van de schoolplan periode en het is

zichtbaar dat de gestelde doelen grotendeels bereikt zijn. Voorbeelden hiervan zijn het opzetten van het VO en het verbeteren van het woordenschatonderwijs. Het bestuur houdt zicht op de kwaliteit van het onderwijs door de verantwoording van de schoolleider, de resultaten van de leerlingen te onderzoeken, een geregelde ouderenquête en het opvragen van het vervolgsucces van leerlingen die vertrokken zijn. Om het zicht op de kwaliteit van het onderwijs verder aan te scherpen en zo nodig bij te sturen, kan het bestuur ook denken aan het afnemen van een leerlingenenquête en het opstellen van een zelfevaluatie, bijvoorbeeld voorafgaand aan het nieuwe schoolplan. Ook is de taakverdeling tussen het bestuur en schoolleider helder. Het bestuur geeft aan het belangrijk te vinden dat zowel het bestuur als het team werken aan duurzaamheid en overdraagbaarheid van het onderwijs. Tot slot zijn de financiën in orde en heeft de school voldoende reserves om financiële tegenvallers te kunnen opvangen. Het bestuur verantwoordt zich jaarlijks tijdens een ouderbijeenkomst aan de ouders ten aanzien van de financiën en deze worden gecontroleerd door een externe partij.

De leraren werken intensief met elkaar samen

We waarderen de standaard kwaliteitscultuur met Goed. Op de Boomkikker is er een integere en transparante organisatiecultuur. Binnen het team is er een grote drive zichtbaar om gezamenlijk goed onderwijs te leveren. De leraren werken intensief met elkaar samen om dit te bereiken. Het bestuur zet zich in om een goede werkgever te zijn en biedt een aantrekkelijke werkomgeving aan. Hierdoor lukt het om gekwalificeerd personeel aan te trekken. In alle geledingen vindt professionalisering plaats. Het bestuur volgt scholing bij het NOB om zijn taak als bestuur van een ntc-school goed uit te kunnen oefenen. De schoolleider volgt scholing speciaal gericht op de schoolleider van een NTC en één van de PABO bevoegde leraren volgt het bekwaamheidstraject voor VO. Het bestuur voert functioneringsgesprekken met het team als geheel. Wij geven het bestuur mee dat het daarnaast goed is om de werknemers ook individuele feedback te geven. Ook zouden de teamleden – als dat te organiseren is- bij elkaar in de les kunnen gaan kijken om elkaar feedback te geven.

Ouders zijn geïnformeerd

De standaard Verantwoording en dialoog waarderen wij met een Voldoende. De school verantwoordt zich in voldoende mate naar de ouders over het onderwijs. Dit geldt zowel voor de ontwikkeling van hun kind(eren) als over de ontwikkeling van De Boomkikker. De school communiceert actief met de ouders tijdens formele momenten zoals de rapportgesprekken en de algemene ouderbijeenkomst, maar ook tijdens informele momenten. Uit het gesprek dat wij met een aantal ouders hebben gevoerd, blijkt dat zij tevreden zijn over de benaderbaarheid van de leraren en het bestuur. Ook hebben ze vertrouwen in de school en zijn ze blij met het Nederlandse onderwijs aan hun kinderen. Wel is de continuïteit van de school, zowel qua

leerlingenaantal als qua personele bezetting een constant punt van zorg voor de ouders en ook van het bestuur.

4. Reactie van het bestuur en school

Het bestuur, schoolleiding en docenten van De Boomkikker zijn zeer tevreden over het bezoek van de schoolinspectie. Het bezoek van een deskundige en de positieve resultaten geven ons inputs om de school te blijven verbeteren en onze doelen te bereiken. We herkennen onszelf terug in de bevindingen in het rapport en kunnen de opmerkingen voor verdere ontwikkeling van onze school ook goed plaatsen; in overleg met het team zullen we aandacht besteden aan de aanbeveling om doelgerichter te werken, bijvoorbeeld door de tijd van activeren, die als doel heeft de leerlingen te motiveren, te verkorten. De aangegeven punten uit het rapport zullen verwerkt worden in ons nieuwe schoolplan. De opbouwende benadering van de inspecteur stimuleert om weer een stap verder te gaan en met enthousiasme te blijven groeien.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

